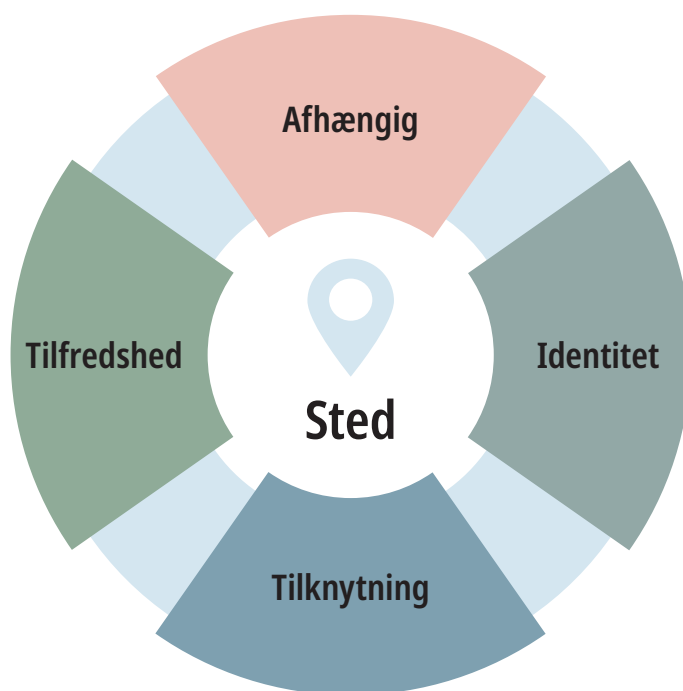

Tilhørsforhold

Figuren viser idegrundlaget for, hvad der skaber et tilhørsforhold. Den er baseret på Erfanis (2022) Reconceptualising Sense of place: towards a conceptual framework for investigating Individual-Community-Place.

Nordhavn – et sted at høre til

Nordhavn er et godt eksempel på, hvordan god byplanlægning kan skabe et unikt byrum, der balancerer design, det sociale liv og inklusion, så man får levende og tæt knyttede boligkvarterer

Af **Anna Paproth**
og **Nora S. Thiel**,
studerende på RUC,
Nord Urban Planning
Studies

Nordhavn repræsenterer flagskibet for Københavns havneudvikling: en halvø bygget på et stykke land med en vision om at skabe fremtidens bæredygtige område.

Århusgadekvarteret, det første af ti planlagte kvarterer, har vundet international anerkendelse for dets innovative design. Mange af beboerne glæder sig over den tætte beliggenhed til vandet, den landsbyagtige stemning og den pulserende, moderne livsstil. Men disse fordele giver også nogle udfordringer: store menneskemængder omkring havneområdet i ferierne, høje leveomkostninger, mangel på offentlige institutioner og gnidninger mellem de faste beboere og midlertidige lejere såsom studerende. Hvordan påvirker byplanlægningen og udviklingen i Nordhavn beboernes tilhørsforhold til området?

Hvad betyder det at have et tilhørsforhold, og hvorfor er det vigtigt?

Et tilhørsforhold udspringer af et teoretisk koncept, som beskriver, hvordan folk identificerer sig med et sted, bliver følelsesmæssigt knyttet til det sted og strukturelt set er afhængige af det. Inden for byplanlægning er begrebet meget vigtigt, da det er med til at forme menneskers daglige adfærd og

måden, de knytter sig til området og hinanden på. Det viser vigtigheden af at tage lige dele hensyn til enkeltindividerne, lokalsamfundet og området.

Fremtidsperspektivet for Nordhavn – er det et område for alle?

Det har været en vigtig del af byplanlægningen for Nordhavn, at det skulle være et område, der kunne inkludere flere forskellige sociale grupper i tråd med visionen om at skabe "en by for alle". Men siden 1990'erne har Københavns byplanlægning haft en anden vinkel, hvor der har været fokus på markedsdrevne strategier, hvilket også kan ses i udviklingen af Nordhavn. De høje leveomkostninger og forsøget på at tiltrække højtuddannede mennesker med en international baggrund har skabt et kvarter med en ret homogen socioøkonomisk indbyggerskare, hvilket potentielt kan underminere visionen om et kvarter præget af diversitet og inklusion.

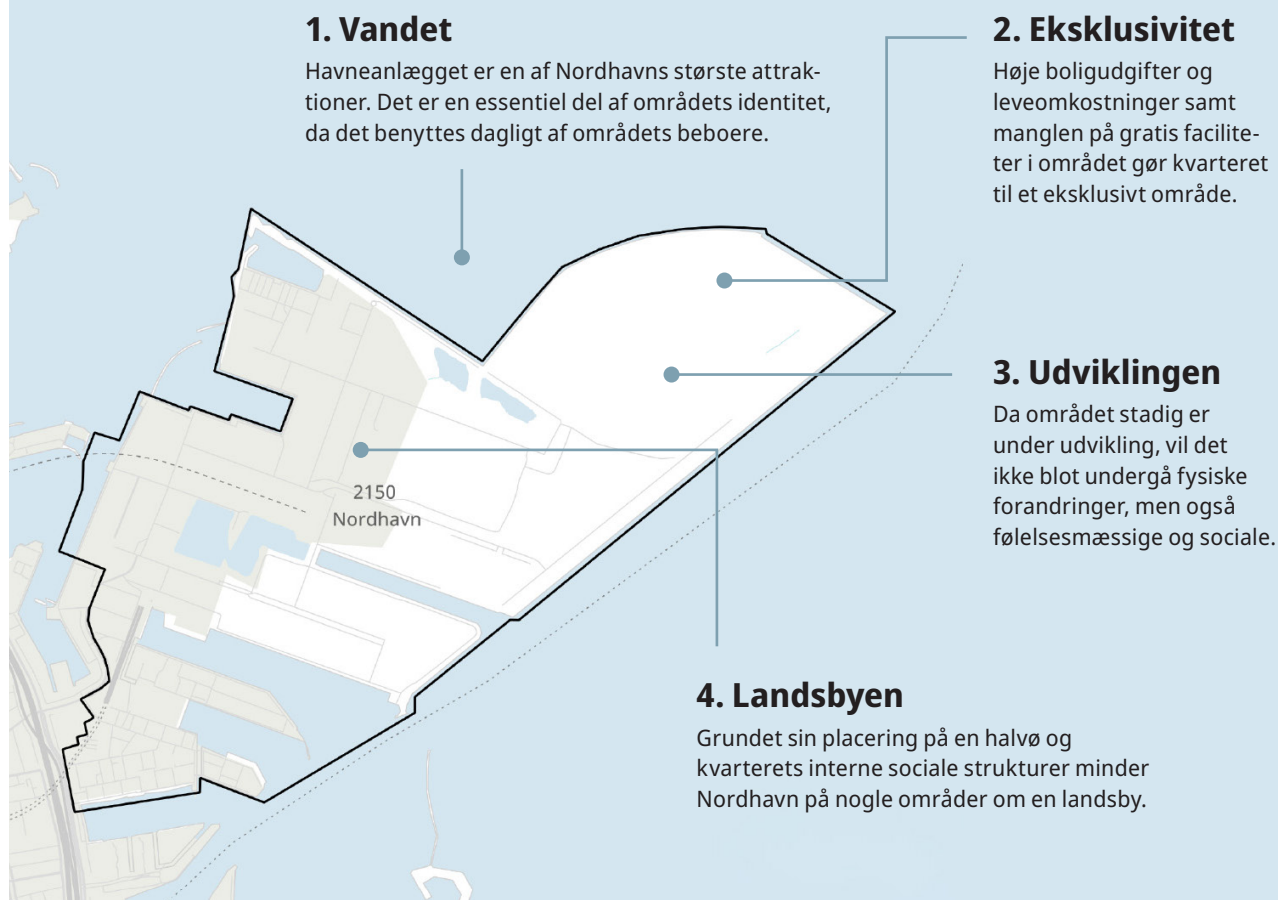
En landsby i byen

Spørgsmålet om at inkludere eller ekskludere visse dele af befolkningen ses også i kvarterets egenskab af en landsby. Selvom landsbystemningen har haft en positiv indflydelse på beboernes tilhørsforhold til kvarteret, kan den også bidrage til, at Nordhavn

Nordhavns fire vigtigste kendetegn

De fire vigtigste kendetegn ved Nordhavn forklarer også, hvordan beboerne oplever deres tilhørsforhold til stedet.

ILLUSTRATION: THE NEIGHBOURHOOD EXPERIENCE

distancerer sig fra København, da halvøen kun er forbundet til resten af byen via en toglinje. Denne distance er ikke kun af fysisk art – den kan også medføre en følelsesmæssig og social distance hos områdets beboere. Til gengæld har det skabt en stærkere følelse af ejerskab over deres landsby, hvilket kan bidrage positivt til følelsen af at høre til.

Havnefronten som en kilde til konflikt

Vand er en central del af Nordhavns identitet, og det har skabt nogle af disse spændinger. Da det er et af de få forbrugerfrie områder i nabolaget, har det udviklet sig til et populært sted blandt folk. Nogle værdsætter den sprudlende atmosfære, og andre sætter pris på roen, som ligeledes kendetegner området. Dette kan medføre, at nogle beboere føler, at de har eneret på området, og føre til spændinger mellem dem og de besøgende. Så selvom Nordhavns placering ved vandet har en helt grundlæggende attraktionsværdi, hvilket også var meningen bag byplanlægningen, så kan man også argumentere for, at denne placering har skabt konflikter i kvarteret. Dette understreger vigtigheden af at overveje tilgængeligheden for mange forskellige brugere af området og at lave klare strategier for folks forskellige behov.

Et område i udvikling

Da Nordhavn stadig er under udvikling, har beboerne rig mulighed for at være med til at forme deres omgivelser, hvilket giver dem en følelse af ejerskab og tilhørsforhold. Denne proces kan styrke beboernes følelsesmæssige tilknytning til området og fremme deres fælles identitet. Men den begrænsede adgang til offentlige og uddannelsesmæssige institutioner får nogle til at søge forbindelser uden for kvarteret, hvilket svækker den lokale tilknytning. Så selvom områdets fortsatte udvikling fordrer et stort potentiale for samskabelse og et stærkt tilhørsforhold, viser det også vigtigheden af at sikre tilgængeligheden af basale faciliteter.

Nordhavn er et godt eksempel på, hvordan fysisk design kan bidrage til at skabe tilhørsforhold hurtigt, men inklusion og bred tilgængelighed kræver målrettede politiske tiltag. Beboernes oplevelser viser, at selvom kvarterets design er med til at skabe gode tilhørsforhold, har det også medført mangel på boliger til overkommelige priser og dagligdags udbud. I den fortsatte udvikling af området vil der være fokus på social forskellighed og bedre tilgængelighed, så Nordhavn kan udvikle sig til en by for alle.

Denne artikel er baseret på resultaterne fra afhandlingen: Thiel, N.S., & Paproth, A.J. (2025). The Neighbourhood Experience – a case study on – Sense of Place in Nordhavn.